

Sygnatura akt I C 2917/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 października 2020 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Anna Anduła-Dzikowska

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Ostrowska

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2020 roku w Zgierzu

na rozprawie sprawy z powództwa J. M.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

- 1. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz J. M. kwotę 10.579,94 (dziesięć tysięcy pięćset siedemdziesiąt dziewięć 94/100) złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 lutego 2016 roku do dnia zapłaty;**
- 2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;**
- 3. ustala, iż strony ponoszą koszty procesu na zasadzie stosunkowego rozdzielenia kosztów przewidzianej w przepisie art. 100 zd. 1 k.p.c., pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie Referendarzowi Sądowemu.**

Sygn. akt I C 2917/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 10 października 2018 r. J. M. wystąpił o zasądzenie od (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 17000 zł z odsetkami z tytułu opóźnienia od dnia 3 lutego 2016 r. do dnia zapłaty i kosztów postępowania tytułem kosztów naprawy pojazdu M. (...) nr rej. (...) i kosztów najmu pojazdu zastępczego.

(pozew – k. 3-5)

W odpowiedzi na pozew (...) S.A. wniosło o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Pozwany zakwestionował fakturę VAT za naprawę pojazdu i koszty najmu pojazdu zastępczego, wskazując, iż została ona wystawiona przez samego powoda. Powód nie mógł przy tym wynająć auta od samego siebie. Co do kosztów naprawy uszkodzonego samochodu powód podniósł, iż, mając na względzie wcześniejszy stan pojazdu, zasadne byłoby zastosowanie do jego naprawy części producentów alternatywnych bądź oryginalnych używanych. Stawka 60 zł netto za roboczogodzinę jest stawką, za którą pozwany może przeprowadzić naprawę pojazdu na warunkach wskazanych w przedłożonej przez siebie kalkulacji w sieci serwisów współpracujących z nim. Pozwany zakwestionował także datę, od której powód domaga się zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie, wskazując, iż winny być one zasądzone od dnia wyrokowania.

(odpowiedź na pozew – k. 30-32v)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 grudnia 2015 r. doszło do kolizji, w której uszkodzeniu uległ pojazd M. (...) nr rej. (...) stanowiący własność J. M.. Sprawca zdarzenia ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. (po zmianie nazwy (...) S.A. V. (...)).

(bezsporne)

Powód naprawił samochód w swoim warsztacie - (...) Centrum (...) J. M. z siedzibą w A.. (...) po kolizji było wyłączone z użytku, ponadto trudno było do tego typu pojazdu znaleźć części. Powód wypożyczył samochód zastępczy w prowadzonej przez siebie wypożyczalni aut. Flota wypożyczalni stanowi własność powoda. Przedmiotowy pojazd nie był środkiem trwałym, powód nie odliczał ani amortyzacji ani paliwa. Wypożyczone auto wykorzystywał do celów prywatnych i zawodowych.

(przesłuchanie powoda – k. 166 00:06:05-00:17:00, informacja z (...) k. 27)

W dniu 1 kwietnia 2016 r. (...) Centrum (...) J. M. z siedzibą w A. wystawiło J. M. fakturę VAT nr (...) na kwotę 33.811,53 zł brutto tytułem naprawy blacharsko-lakierniczej pojazdu (22.239 zł netto) i wynajmu auta zastępczego H. (...) (5250 zł netto przy przyjęciu stawki 250 zł netto za dobę najmu przez 21 dni).

(bezsporne, nadto kopia faktury VAT – k. 9)

Decyzją z dnia 29 stycznia 2016 r. pozwany przyznał powodowi 9911,92 zł brutto tytułem odszkodowania za koszty naprawy pojazdu. W kalkulacji naprawy przyjęto stawkę za roboczogodzinę w wysokości 60 zł.

(bezsporne, nadto potwierdzenie przelewu – k. 10, decyzja – k. 11, kalkulacja naprawy – k. 17-20)

Powód wyliczył koszt naprawy uszkodzonego samochodu na 27.354,03 zł brutto przy przyjęciu stawki 150 zł za roboczogodzinę.

(bezsporne, nadto kalkulacja naprawy – k. 12-16)

Koszt naprawy uszkodzonego pojazdu, przy przyjęciu stawki 100 zł za roboczogodzinę jako przeciętnej stawki, jaka obowiązywała na (...) rynku usług motoryzacyjnych w IV kwartale 2015 r. dla zakładów bez autoryzacji, z zastosowaniem:

- oryginalnych części zamiennych wynosi 20.491,86 zł brutto;
- zamienników jakości Q – 20.235,86 zł brutto;
- najtańszych zamienników – 20.015,51 zł brutto;
- używanych części oryginalnych – 11.559,65 zł brutto.

Powszechnie przyjętą zasadą w naprawach jest stosowanie części takiej samej jakości jak części uszkodzone. Jakościowo części oryginalne O i zamienniki Q są takie same i zastosowanie ich do naprawy przywraca sprawność techniczną i estetyczną pojazdu. Części jakości PJ, PT, P są często wykonywane z gorszej jakości materiałów oraz bez zachowania wymiarów fabrycznych. Powoduje to zarówno kłopoty przy montażu takich części jak

i prowadzi do wcześniejszego zużycia, deformacji, korozji itp. Zakup części używanej niesie natomiast ryzyko, że nie będzie ona przeznaczona dokładnie do naprawionego modelu pojazdu i jego wyposażenia, na zakupioną część używaną nikt nie udziela gwarancji, brak jest możliwości zwrotu części, zakupiona część używana jest niewiadomego

pochodzenia – może (co nie jest rzadkością na polskim rynku) być częścią pozyskaną w drodze przestępstwa. Naprawa pojazdu gwarantująca założone właściwości techniczne pojazdu powinna być zatem wykonana z zastosowaniem części O i Q. T. drzwi były wcześniej naprawiane i szpachlowane, wobec czego należało zastosować amortyzację ceny drzwi w wysokości 30 %. Felgi posiadały uszkodzenia niezwiązane ze szkodą, wobec czego należało zastosować amortyzację kosztów lakierowania w wysokości 20 %.

Uszkodzony pojazd to M. (...), tj. typowy pojazd dla klasy pojazdów luksusowych. Popularne wypożyczalnie samochodów – (...), S., A., 99-rent itp. nie mają w swojej ofercie takich pojazdów. Istnieją specjalistyczne firmy zajmujące się tylko wynajmem tego typu pojazdów, np. (...) i P. C. R., gdzie ceny dobowe za najem takiego pojazdu zawierają się w przedziale od 1499 zł do 2500 zł brutto za dobę.

W wyniku kontaktu z drugim pojazdem uszkodzeniu uległy felgi prawej strony pojazdu. Pojazd nie był zatem jezdny po szkodzie, gdyż należało wykonać pomiar geometrii kół ze względu na kontakt kół z drugim pojazdem. Czas naprawy uszkodzonego pojazdu wynosił 9 dni roboczych. Uzasadniony czas wyłączenia pojazdu z ruchu to okres od 3 grudnia 2015 r do 29 grudnia 2015 r. – 26 dni kalendarzowych.

(pisemna opinia biegłego z zakresu mechaniki pojazdowej – k. 112-132, opinia uzupełniająca – k. 146-147)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych dowodów uznanych za wiarygodne. Wysokość należnego odszkodowania Sąd ustalił w oparciu o opinię biegłego, która była wyczerpująca, spójna i logiczna. Biegły w opinii uzupełniającej wyjaśnił przy tym, iż uwzględnił uprzedni fakt nieprofesjonalnej naprawy drzwi tylnych prawych i uszkodzenia felg pojazdu. W opinii uzupełniającej biegły podtrzymał wnioski opinii podstawowej.

Sąd zważył, co następuje:

Warunki odpowiedzialności pozwanego określają w przedmiotowej sprawie przepisy kodeksu cywilnego dotyczące umowy ubezpieczenia – art. 805 § 1 i § 2 pkt 1 k.c., art. 821 k.c. i art. 822 k.c. oraz regulujące odpowiedzialność cywilną posiadacza i kierowcy z tytułu czynów niedozwolonych - art. 436 § 2 k.c., a nadto ustawa z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2060 ze zm.).

W niniejszej sprawie pozwany wskazał, iż wysokość odszkodowania została zawyżona.

Zgodnie z art. 361 § 1 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W treści art. 361 § 2 k.c. wskazano, iż w powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządono. Art. 361 k.c. wprowadza zasadę pełnego odszkodowania, jednocześnie należy z niego wyprowadzać zakaz przyznawania odszkodowania przewyższającego wysokość faktycznie poniesionej szkody. Podstawową funkcją odszkodowania jest zatem pełna kompensacja poniesionej przez poszkodowanego szkody. Wysokość odszkodowania powinna zatem ściśle odpowiadać rozmiarom wyrządzonej szkody - nie może być ono wyższe ani niższe od szkody poniesionej przez poszkodowanego. (m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 r., V CKN 1273/00, LEX nr 55515).

Jak podkreśla się przy tym w orzecznictwie, skoro naprawa pojazdu ma przywrócić go do stanu sprzed szkody, nie ma podstaw, aby w miejsce części oryginalnych zamontować zamienniki. Jeśli natomiast naprawa pojazdu doprowadzi do wzrostu jego wartości

w porównaniu do stanu sprzed szkody, to należne odszkodowanie może ulec zmniejszeniu. Dopóki wykorzystanie części oryginalnych przy naprawie samochodu nie prowadzi jednakże do zwiększenia się jego wartości w stosunku do wartości jaką posiadał przez wypadkiem,

nie ma żadnych przeszkód do uwzględnienia ich cen w kosztach naprawy. W tych zaś przypadkach, gdy wykorzystanie części oryginalnych skutkuje przyrostem wartości auta, ubezpieczycielowi przysługuje żądanie obniżenia odszkodowania tj. ograniczenia go do sumy stanowiącej różnicę pomiędzy pełnym kosztem naprawy a kwotą odpowiadającą przyrostowi wartości auta. Uwzględnieniu przy ustaleniu tej relacji podlegają ceny części oryginalnych (wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 28 października 2014 r. III Ca 673/14). Naprawa pojazdu nie może być źródłem wzbogacenia dla poszkodowanego, jednakże ciężar dowodu

w tym zakresie powinien obciążać zakład ubezpieczeń. To on wywodzi bowiem skutki prawne z faktu zwiększenia wartości pojazdu po naprawie, gdyż skutkowałoby to zmniejszeniem należnego odszkodowania. Także względy celowościowe przemawiają

za tym, aby ciężarem dowodu w tym zakresie obciążyć ubezpieczyciela, a nie poszkodowanego. Poszkodowany bowiem ma prawo oczekiwać, że kwota ubezpieczenia pokryje wszystkie koszty przywrócenia jego pojazdu do stanu sprzed zdarzenia wyrządzającego szkodę. Nie jest on zazwyczaj specjalistą w zakresie cen części

i samochodu jako całości, gdyż nie prowadzi analiz z tym związanych, których na co dzień dokonuje ubezpieczyciel (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 r. III CZP 80/11. OSNC 2012, nr 10, poz. 112; wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 18 sierpnia 2016 r. w sprawie III Ca 698/16).

Jak wskazał Sąd Najwyższy w aktualnym również na dzień dzisiejszy wyroku

z 3 lutego 1971 r. (III CRN 450/70, OSNC 1971/11/205), o przywróceniu pojazdu do stanu poprzedniego można mówić jedynie wówczas, gdy stan pojazdu po naprawie, pod każdym istotnym względem (stan techniczny, zdolność użytkowa, części składowe, trwałość, wygląd estetyczny itp.) odpowiada stanowi tegoż pojazdu sprzed wypadku. Szkodę w rozumieniu

art. 361 k.c. stanowi różnica między stanem majątkowym poszkodowanego, który powstał

po nastąpieniu zdarzenia powodującego uszczerbek, a stanem, jaki by w jego majątku istniał, gdyby to zdarzenie nie nastąpiło (zob. też wyrok Sądu Najwyższego z 20 października 1972 r., II CR 425/72, OSNC 1973/6/111).

Jak wynika z powyższego, uzasadnione koszty naprawy pojazdu obejmują przywrócenie pojazdu do stanu sprzed szkody. W niniejszej sprawie nie zachodziły natomiast podstawy do uznania, iż przed szkodą w pojeździe powoda zamontowały były części inne niż oryginalne. Wobec powyższego Sąd uznał, iż zasadne jest wyliczenie kosztów naprawy pojazdu przy przyjęciu cen oryginalnych części zamiennych, tj. w kwocie 20.491,86 zł brutto. Uwzględniając dobrowolnie wypłacone przez pozwanego odszkodowanie, na rzecz powoda należało zasądzić pozostałe 10.579,94 zł, oddalając powództwo w pozostałym zakresie. Pozwany zakwestionował przy tym fakturę VAT wystawioną za naprawę pojazdu i koszty najmu pojazdu zastępczego, wskazując, iż została ona wystawiona przez samego powoda. Należy wskazać, iż faktura Vat nr (...) opiewająca na kwotę 33.811,53 zł brutto tytułem naprawy blacharsko-lakierniczej pojazdu i wynajmu auta zastępczego została wystawiona przez (...) Centrum (...) J. M. z siedzibą w A.. Sam fakt, iż powód będący jednocześnie właścicielem uszkodzonego pojazdu prowadzi działalność w zakresie napraw samochodowych, nie oznacza, że nie może skorzystać z usług prowadzonej przez siebie firmy bądź też, iż powinien skorzystać z tych usług bezpłatnie. Niewątpliwie ponosi bowiem koszty związane z dokonywaną naprawą, również własnego pojazdu. Bezzasadne było natomiast żądanie zapłaty kosztów najmu pojazdu zastępczego. W niniejszej sprawie pozwany korzystał bowiem z pojazdu zastępczego wypożyczonego we własnej firmie, której flota stanowi własność powoda. Miał on zatem możliwość korzystania z innego pojazdu stanowiącego jego własność, wobec czego nie zachodziła konieczność odpłatnego wynajmowania pojazdu i z tego też powodu powództwo w tym zakresie podlegało oddaleniu.

O obowiązku zapłaty odsetek Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i § 2 k.p.c.

oraz art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...), zgodnie z żądaniem pozwu. Decyzją z dnia 29 stycznia 2016 r. pozwany przyznał powodowi 9911,92 zł brutto tytułem odszkodowania za koszty naprawy pojazdu, wobec czego roszczenie powoda stało się wymagalne 1 lutego 2016 r. Zasadne było wobec tego

żądanie zasądzenia odsetek od 2 lutego 2016 r. Sąd nie podziela stanowiska pozwanego, iż odsetki należne są od dnia wyrokowania. R. legis art. 14 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, podobnie jak i art. 817 k.c., opiera się na uprawnieniu do wstrzymania wypłaty odszkodowania w sytuacjach wyjątkowych, gdy istnieją niejasności odnoszące się do samej odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości szkody. Ustanawiając krótki termin spełnienia świadczenia ustawodawca wskazał na konieczność szybkiej i efektywnej likwidacji szkody ubezpieczeniowej. Po otrzymaniu zawiadomienia o wypadku, ubezpieczyciel - jako profesjonalista korzystający z wyspecjalizowanej kadry i w razie potrzeby z pomocy rzeczoznawców (art. 355 § 2 k.c.) - obowiązany jest do ustalenia przesłanek swojej odpowiedzialności, czyli samodzielnego i aktywnego wyjaśnienia okoliczności wypadku oraz wysokości powstałej szkody. Nie może też wyczekiwać na prawomocne rozstrzygnięcie sądu. Bierne oczekiwanie ubezpieczyciela na wynik toczącego się procesu naraża go na ryzyko popadnięcia w opóźnienie lub zwłokę w spełnieniu świadczenia odszkodowawczego. Rolą sądu w ewentualnym procesie może być jedynie kontrola prawidłowości ustalenia przez ubezpieczyciela wysokości odszkodowania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2011 r. V CSK 38/11, Lex nr 1129170, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2009 r. II CSK 257/09, Lex nr 551104). Wobec powyższego, odsetki należało zasądzić zgodnie z żądaniem pozwu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., pozostawiając szczegółowe ich wyliczenie Referendarzowi sądowemu stosownie do art. 108 § 1 zd. 2 k.p.c.

W tym stanie faktycznym należało orzec jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego.